

Huvudman

SVERIGEFINSKA SKOLAN I
BOTKYRKA AKTIEBOLAG
susanna.viinikka@sverigefinskask
olan.com

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Sverigefinska skolan, Botkyrka i Botkyrka kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sverigefinska skolan i Botkyrka AB att senast den **20 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att elever ska ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Sverigefinska skolan i Botkyrka AB att senast den **9 april 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan av kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sverigefinska skolan i Botkyrka AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sverigefinska skolan i Botkyrka AB ska vidta följande åtgärder

Lärarbehörighet

1. Se till att eleverna ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, om de inte omfattas av något undantag. Sverigefinska skolan i Botkyrka AB ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder den 13 augusti 2026 inkomma med en komplett förteckning över undervisande personal på Sverigefinska skolan i Botkyrka tillsammans med de annonser som ligger till grund för rekrytering av legitimerade lärare i de ämnen där det saknas legitimerade och behöriga lärare. (2 kap. 13 och 18 §§ skollagen samt 2 kap. 2 och 3 §§ förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare)

Anmälan om kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 9 april 2026 klargöra skyldigheten för skolpersonal att, vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats samt vilka som har deltagit vid informationstillfället. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen).
2. Se till att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit från den 18 december 2025 till den 9 april 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (6 kap. 10 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) en anmärkning avseende brister rörande särskilt stöd. Sverigefinska skolan i Botkyrka AB ska senast den **9 april 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser extra anpassningar, anmälan, utredning och beslut om särskilt stöd, ordningsstörande beteende och ändamålsenliga lokaler i ämnet slöjd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:7397) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Sverigefinska skolan i Botkyrka belägen i Botkyrka kommun. Skolan är en F-9 skola med tvåspråkig inriktning.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Sverigefinska skolan, Botkyrka följer gällande bestämmelser om undervisning ges av legitimerade och behöriga lärare, extra anpassningar, särskilt stöd, anmälan och agerande vid kränkande behandling, ordningsstörande beteende samt ändamålsenliga lokaler i ämnet slöjd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, rektorn samt lektionsobservationer mellan den 9 oktober 2025 och 14 oktober 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, lärarlegitimationer och anställningsavtal. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Lärare

Undervisning ges av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den till Skolinspektionen inlämnade förteckning över undervisande personal och intervju med rektorn framkommer att undervisningen i slöjd,

hem- och konsumentkunskap och moderna språk (spanska) bedrivs av tre lärare som inte har legitimation eller behörighet för de ämnen de undervisar i. Vidare framkommer att undervisningen i ämnena bild, matematik, svenska, religion, geografi, naturorienterande ämnen, och slöjd av bedrivs av lärare som visserligen är legitimerade men som saknar behörighet i ämnet eller för den aktuella årskursen.

Vad gäller de ämnen där olegitimerad eller obehörig lärare undervisar framkommer i intervju med rektor och av inlämnade annonser att huvudmannen har, inför läsåret 2025/26, annonserat efter lärare i samtliga ämnen, utom i moderna språk (spanska). Rektorn uppger att eleverna har undervisats av läraren i ämnet i mer än ett år.

Anställningsform

Av lärarförteckning framgår att enbart lärare som innehar en lärarlegitimation är tillsvidareanställda och att de lärare som saknar legitimation är visstidsanställda. Av anställningsavtal som Skolinspektionen tagit del av framgår att de lärare som saknar legitimation har en visstidsanställning.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande (2 kap. 18 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver. Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649).

Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261).

Av förarbetena till skollagen framgår vidare att för att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 268f). Vidare framgår i förarbetena att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. (2 kap. 20 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att eleverna ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare.

Av utredningen framgår att elever under längre tid än ett år fått undervisning i ämnet moderna språk (spanska) av en lärare som saknar legitimation och behörighet i ämnet spanska. Av utredningen framgår att huvudmannen inte har genomfört några rekryteringsförsök av legitimerade och behöriga lärare i ämnet spanska inför läsåret 2025/26 trots att skolan saknar behörig lärare i ämnet. Av skollagen och förarbeten framgår att huvudregeln är att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisning. Om det inte finns någon sådan lärare att tillgå inom huvudmannens organisation får en annan lärare bedriva sådan undervisning. Användandet av olegitimerade och obehöriga lärare ska endast ske undantagsvis och sådana lärare får högst undervisa ett år i sänder. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en legitimerad och behörig lärare för den aktuella undervisningen. Härvid ingår bland annat att försöka rekrytera behöriga lärare så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuell skolform, ämnen och årskurser.

Att huvudmannen inte inför läsåret 2025/26 försökt att rekrytera en legitimerad och behörig lärare i moderna språk (spanska) är en brist.

Av utredningen framkommer vidare att endast lärare med lärarlegitimation har en tillsvidareanställning. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att verksamheten uppfyller författningarnas krav i den del som avser lärares anställningsformer. Ärendet avslutas därför i denna del.

Kränkande behandling

Arbetet med att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolans plan mot kränkande behandling framgår att det finns en rutin för att anmäla, agera, utreda och åtgärda när elever utsätts för kränkande behandling. Enligt planen ska personal som får kännedom att en elev upplevt sig kränkt skriva en anmälan om kränkande behandling som ska lämnas till rektor. Lärare uppger i intervju att rutinen är att personal ska anmäla kränkningar via en blankett, en så kallad incidentrapport som fungerar som en öppen blankett för olika typer av incidenter. Den fylls i vid incidenter och personalen kan fylla i om det är en kränkande behandling eller inte. Det går också att skriva i en gruppchat som finns för personalen.

Av intervju med elevhälsan framkommer att det finns två olika blanketter, en incidentrapport och en kränkningsanmälan. I incidentrapporten kan man markera om det gäller en kränkningsanmälan. Incidentrapporten kan också användas för att rapportera exempelvis ett bråk som inte bedöms vara en kränkning. Av intervju med rektor framgår det att personal ska skriva i incidentrapporten om det varit en kränkning och att denna information når rektor. Rektor uppger vidare att lärarna också kan skriva i gruppchatten.

Av informationsinhämtningen inför Skolinspektionens besök framgår att det inte gjorts någon anmälan om kränkande behandling på skolan under de senaste 12 månaderna. I yttrande över tjänsteanteckningen uppger huvudmannen att flera incidentrapporter har inkommit under läsåret 24/25 men ingen har lett en utredning av kränkande behandling.

Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan framgår att dessa anser att det sker kränkningar på skolan. Elever i framför allt årskurs 3 och 4 uppger att det sker kränkningar i form av verbala kränkningar och fysiskt våld på skolan. Visserligen uppger eleverna att de känner sig trygga på skolan men de berättar också om händelser som involverat våld, i form av sparkar och slag, under innevarande termin. Elever berättar vidare att elever retas och gör sig roliga på andras bekostnad. Samma elever uppger att lärarna känner till detta. En elev berättar att hen utsatts för kränkningar av en namngiven elev vid fyra tillfällen under det här läsåret. Lärare uppger i intervju att de känner till att andra elever upplever sig retade eller mobbade av den namngivna eleven och att det ofta tas upp vid elevmöten. Lärarna har dock inte gjort någon anmälan om kränkande behandling.

Av intervjun med lärarna framgår det att elever kan komma till dem efter rasten och berätta att något har hänt under rasten och då löser lärarna det på plats. Av intervjun med elevhälsan framgår det att det uttalas fula ord

och ibland kränkningar på fotbollsplanen, en representant uppger att hen hört en nedsättande kommentar från en elev till annan elev kring dennes kläder. Representanten uppfattade det som en kränkning, men gjorde ingen anmälan i det fallet. I samma intervju framkommer att det i stort är en kamratlig, inkluderande anda på skolan.

På fråga om lärarna känner till hur de ska gå till väga för att anmäla kränkande behandling svarar en lärare att hen inte har någon aning. Andra lärare uppger de fått ett papper av den biträdande rektorn med information kring om hur man anmäler kränkande behandling. En lärare uppger att det inte råder en samsyn kring vad som ska anmälas som kränkande behandling på skolan. Av intervjuer med elevhälsan framgår det att anmälan om kränkande behandling ska gå direkt till rektor. Representanterna uppger att de har haft väldigt få kränkningsanmälningar på skolan, en av representanterna kan bara minnas att hen skrivit en enda anmälan under sin tid på skolan.

Elever uppger i intervjuer att lärarna ingriper vid kränkande behandling. Enligt lärarna sker detta i form av en konsekvenstrappa där man först pratar med eleven eller eleverna, sedan mentor och till sist vårdnadshavare och rektor. Även i intervju med lärare framkommer det att finns en sådan konsekvenstrappa som man ska följa. I intervjuer uppger lärare, elevhälsa och rektor att lärare och annan personal främst anmäler kränkande behandling till rektor vid grövre och upprepade incidenter. I intervju med elevhälsan uppger representanter att lärare troligtvis inte anmäler alla fall av kränkande behandling mot bakgrund av att det inte finns en enda anmälan de senaste tolv månaderna. Därtill framkommer det av samma intervju att personalen i regel löser händelser kopplat till kränkningar på plats. I samma intervju uppger representanter från elevhälsan att lärare förmodligen har svårt att hålla isär vad som ska rapporteras som en incident respektive kränkande behandling.

Rättslig reglering

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap 10 § skollagen)

Alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling (Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans vad gäller anmälan av kränkande behandling till rektorn. Av utredningen framgår att skolpersonal visserligen agerar när kränkningar av elever sker på skolan men att lärare och annan personal inte anmäler alla kränkningar mot elever som de får kännedom om. Endast upprepade och grövre kränkningar anmäls. Detta är en brist. Även om lärare och annan personal agerar mot kränkande behandling råder en osäkerhet kring när en anmälan om kränkande behandling ska göras eller inte. Av utredningen framgår vidare att det inte gjorts några anmälningar om kränkande behandling det senaste året, vilket inte motsvarar det faktiska antalet händelser som av elever och personal upplevts, eller bedömts, som kränkningar som sker på skolan.

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn, och detta oavsett personalens bedömning av händelsens allvarlighetsgrad eller omfattning. Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Om uppgifter om kränkande behandling inte anmäls systematiskt medför det att huvudmannen inte kan säkerställa att en utredning skyndsamt startas. Om kränkningar inte anmäls får huvudmannen inte en samlad bild av de kränkningar som har skett på skolan. Huvudmannen har då inte någon möjlighet att inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete vidta förebyggande åtgärder för att förhindra kränkningar på skolan framöver.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att huvudmannen brutit mot bestämmelserna när det gäller att personal motverkar

kränkande behandling genom att agera när en elev utsätts för kränkande behandling. Ärendet avslutas därför i den delen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sverigefinska skolan i Botkyrka aktiebolags verksamhet vid Sverigefinska skolan i Botkyrka uppfyller inte författningarnas krav vad gäller lärarbehörighet och anmälan av kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Sverigefinska skolan i Botkyrka AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervju med lärare, elevhälsa och rektor framgår att lärarna arbetar med extra anpassningar i klassrummen för de elever som riskerar att inte uppnå de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Samtliga elever uppger i intervjuer att de finns hjälpmedel att tillgå i klassrummen, t.ex. nedräkningsklocka, extraskärmar, hörselkåpor och sittkuddar.

Av intervjuer med lärare framgår att det finns behov av extra anpassningar hos ett flertal elever. Exempel på hur skolan arbetar med detta är ökad lärarnärvaro, placering i klassrummet samt olika stressreducerande verktyg, exempelvis stressbollar. Av intervjuer med elevhälsan framgår att skolan har arbetat med att skapa struktur och ramar under lektionerna för att möta elevers behov av extra anpassningar på såväl grupp- som individnivå.

Anmälan om behov av särskilt stöd

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att det finns rutiner för hur skolan ska agera om elev, trots extra anpassningar, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Av samma intervjuer framkommer att i det praktiska arbetet på skolan finns en rad olika sätt som elever som i behov av särskilt stöd uppmärksammas hos rektorn eller

den som rektorn delegerat arbetet till. Av intervjun med elevhälsan framkommer att det råder en osäkerhet kring ifall lärare verkligen anmäler de elever som riskerar att inte uppnå målen för utbildningen, trots extra anpassningar. Enligt rektor anmäls dock alltid elever som befaras inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att rutinen för anmälan om särskilt stöd är att de ska fylla i ett dokument som skickas eller lämnas till rektor. Av samma intervjuer framgår att det även finns en antal andra sätt som personal kan anmäla elever som de befarar inte når målen trots extra anpassningar i undervisningen. Det framgår av intervjun med lärare att de kan anmäla genom att "vända sig till EHT", lyfta eleven "i personalrummet", "ta upp eleven" under lärarmötet på tisdagar." Det framgår av intervjuer med elevhälsan att anmälan kan komma in via lärarmötena på tisdagar, mitt-termenskonferenser samt klasskonferenser. Av intervju med rektor framgår att rektor har nära kontakt med lärare och att de dagligen diskuterar elevärenden.

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygs kataloger och individuella utvecklingsplaner från höstterminen 2024 och vårterminen 2025. Utifrån dessa har fråga ställts till lärare beträffande ett antal namngivna elever som under vårterminen 2025 inte uppnått godkänt betyg eller omdöme i ett eller flera ämnen. I intervju med lärare, elevhälsa och rektor framkommer att de namngivna eleverna som inte nått godkänt betyg eller omdöme i något eller flera ämnen antingen har anmälts i behov av särskilt stöd eller inte längre befaras att inte nå målen.

Utredning av särskilt stöd och att denna görs i samråd med elevhälsan

Av intervjuer med elevhälsan, lärare och rektor framgår att skolan utreder de anmälningar om särskilt stöd som kommer till rektors eller elevhälsoteamets kännedom. Av utredningen framgår vidare att denna utredning görs i samråd med elevhälsan.

Beslut om att utarbeta åtgärdsprogram

Lärare, elevhälsan och rektor uppger i intervjuer att en utredning alltid avslutas med ett beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Dessutom framgår även att vårdnadshavare informeras om innehållet i åtgärdsprogrammen och rektor uppger att hänvisning till att överklaga till Skolväsendets överklagandenämnd ges.

Utformningen av åtgärdsprogram

Utifrån intervju med elevhälsan framkommer att skolan gör både uppföljning och utvärdering det datum som framgår av åtgärdsprogrammet men att det inte står vem som är ansvarig för uppföljningen. Rektor uppger

i intervju att skolan har ett datum för utvärdering. I yttrandet över tjänsteanteckningen uppger huvudmannen, tillika rektorn, att det finns datum för utvärdering samt att det är den som är ansvarig för åtgärderna som står för uppföljningen. Vidare framkommer av yttrandet att den som formulerar åtgärdsprogrammet ansvarar för utvärderingen. Skolinspektionen har under besöket tagit del av fem åtgärdsprogram. Av dessa framgår vilka åtgärder som ska sättas in och vem som ansvarar för åtgärden. Det framgår också när åtgärdsprogrammet ska utvärderas. Det står dock inte vem som ansvarar för uppföljning och utvärdering.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Eleven och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. (29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen [2017:900]).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inget annat än att lärare anmäler de elever som de befarar, trots extra anpassningar, inte kommer nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas.

Likaså framkommer att utredningar om särskilt stöd startas när en anmälan inkommer till elevhälsoteamet samt att samråd med elevhälsan görs. Vidare framgår av utredningen att när en utredning om särskilt stöd avslutas tas beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Mot bakgrund av detta framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav i fråga om anmälan, utredning och beslut om särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Av utredningen framkommer dock att åtgärdsprogrammets utformning inte fullt ut uppfyller författningarnas krav vad gäller uppföljning och utvärdering då det inte framgår av själva åtgärdsprogrammet vem som ansvarar för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Sverigefinska skolan i Botkyrka aktiebolags verksamhet vid Sverigefinska skolan, Botkyrka uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utformning av åtgärdsprogram. Det framgår inte av åtgärdsprogrammen vem som ansvarar för uppföljning och utvärdering. Huvudmannen har dock framfört att den som ansvarar för åtgärdena också följer upp dessa samt att den som formulerar åtgärdsprogrammet också utvärderar det. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Sverigefinska skolan i Botkyrkas AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever och lärare har det framkommit att det finns namngivna elever på skolan som återkommande stör ordningen på lektionerna. Lärare uppger att rektor har kännedom om eleverna och att lärarna vänt sig till elevhälsoteamet gällande dessa. Lärarna uppger även att för en namngiven elev har insatser satts in. Av intervjuer med elevhälsan och rektor framkommer att orsakerna till det ordningsstörande beteendet utreds och att elevhälsan är involverade i detta arbete. Vidare

bekräftar rektor i intervju att den namngivna eleven utretts, att ett relationsbygge till eleven pågår, elevhälsan samt vårdnadshavare är involverade i ärendet och att uppföljning görs.

Rättslig reglering

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse ser rektor till att saken utreds. Samråd sker med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda, inleds en sådan utredning. (5 kap. 9 § skollagen). Rektor ser sedan till, med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen av eleven som stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse, att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap. 9 och 10 §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Sverigefinska skolan i Botkyrka AB uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ändamålsenliga lokaler i ämnet slöjd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I informationsinhämtningen inför Skolinspektionens tillsyn uppgavs att skolan saknar slöjdsal. Vid tillsynen genomfördes intervjuer med ansvarig lärare i slöjd och rektor. Det genomfördes även lektionsbesök under en lektion i årskurs 7. Lektionen inleddes inomhus men resterande del av den genomfördes utomhus. I intervju bekräftar undervisande lärare att delar av undervisningen i träslöjd genomförs utomhus, men vid dåligt väder väljer läraren att genomföra undervisningen inomhus utifrån de delar av det centrala innehållet som passar att genomföra i befintliga lokaler inomhus.

Läraren uppger vidare att hen har tillgång till de lokaler och material hen behöver för att kunna undervisa utifrån ämnet slöjds syfte och centrala innehåll. Läraren uppger att det skulle vara bra för eleverna att få använda andra typer av maskiner än de som skolan har tillgång till i undervisning i träslöjd, men att det inte är ett måste utan mer ett tillägg i undervisningen. Utifrån intervju med lärare och observationer gjorda av utredare framkommer att skolan i dagsläget har tillgång till skruvdragare, en handhållen sticksåg samt slipmaskin i träslöjd och symaskiner med mera i textilslöjden. Rektor uppger i intervju att skolan ska köpa in en pelarborr

och en mindre svarv samt att de köper in de verktyg och maskiner som de anser saknas.

Rektor uppger vidare att de, under längre tid, letat efter en slöjdlokal och att detta arbete pågår fortfarande. Rektor anser dock, precis som den undervisande läraren, att den lokal och det material som eleverna har tillgång till möjliggör för eleverna att få undervisningen utifrån ämnets syfte och centrala innehåll.

Rättslig reglering

Skolenheten har tillgång till och använder ändamålsenlig utrustning och lokaler. (2 kap 35 § skollagen).

Enligt skollagen ska undervisningen i grundskolan omfatta ämnet slöjd och för detta ämne ska en kursplan gälla (10 kap. 4 och 8 §§ skollagen).

I läroplanen för grundskolan ingår kursplanen för slöjd framgår att det centrala innehåll som ska behandlas i årskurs 1-3, 4-6 samt 7-9 inkluderar bland annat: Slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker i relation till metall, textil och trä samt hur verktyg, redskap och maskiner benämns och används på ett säkert och ändamålsenligt sätt. (Lrg22, kursplan slöjd)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Sverigefinska skolan i Botkyrka AB har brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisning i ämnet slöjd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Fanny Lingqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Fanny Lingqvist

X Peter Sandberg

Föredragande
Signerat av: Peter Sandberg